

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๓๗

ศาสนาหมด

ทุกอย่างอ่อนลง ๆ นะ หลักศาสนานั้นคงเส้นคงวา แต่ผู้ปฏิบัติศาสนานั้นอ่อนลง ๆ เราพูดถึงพระเรานี้ลงไป พระก็อ่อนลง ๆ กฐินตามพุทธบัญญัติจริง ๆ วัดที่จะรับกฐินได้ต้องมีพระจำพรรษาอยู่ตั้งแต่ ๕ องค์ขึ้นไปและไม่ขาดพรรษาด้วย รับกฐินได้ พระคณิศรจนาคารย์ก็มาตีความหมายออกมาอีก ขยายออกมาอีก พระที่จำพรรษาไม่ครบ ๕ องค์ก็ได้ นิมนต์วัดอื่นมาเป็นสังฆปุระกะให้เต็ม ๕ องค์ก็ได้ ย่นเข้ามาแล้ว ที่นี้พระวัดหนึ่งมี ๒ องค์ก็เอาพระวัดอื่นมาเป็นสังฆปุระกะตั้ง ๓ องค์ เข้าไปอีกแล้วเดี๋ยวนี้ ก็อย่างนั้นแล้วอ่อนลง ๆ

ที่นี้การตัดเย็บซ่อมจีวรให้เสร็จในวันนั้นตามหลักพระวินัย ทั้งตัดทั้งเย็บทั้งซ่อมให้เสร็จในวันเดียว อันนี้สังฆมนตรี แต่ก่อนเป็นสังฆมนตรีนี้มาประชุมอนุโลมกัน ผ้าที่สำเร็จรูปมาก็ให้เป็นกฐินได้ นั้นเห็นใหม่อ่อนลง ๆ แต่ก่อนต้องตัดต้องเย็บต้องซ่อมให้เสร็จในวันนั้นไม่งั้นไม่เป็นกฐิน เมื่อตั้งสังฆมนตรีขึ้นมา ๙ ปี ๑๐ ปีย้อนหลัง ก็มาประชุมกันว่าผ้าสำเร็จรูปก็เป็นกฐินได้ คือเขาตัดเย็บซ่อมมาแล้ว เช่นอย่างผ้าไตรอย่างนี้เอามาถวายก็ให้เป็นผ้ากฐินได้ เนอะ อ่อนลง ๆ

กิเลสไม่ทราบว่ามันอ่อนลง ๆ หรือเป็นยังไง คือกิเลสแข็งขึ้นนั่นเองธรรมะถึงได้อ่อนลง กิเลสไม่แข็งธรรมะอ่อนไม่ได้ นี่กิเลสมันแข็งมันกดธรรมะลง อย่างนี้ละพูดตามพุทธบัญญัติ ผู้ไม่เคยได้ยินพุทธบัญญัติของพระก็ให้รู้เสีย เรื่องกฐินพุทธบัญญัติจริง ๆ พระต้องจำพรรษา ๕ องค์เต็ม ไม่ขาดพรรษาด้วย รับกฐินได้ นี่เป็นพุทธบัญญัติ พระคณิศรจนาคารย์หรืออรรถกถาจารย์ก็มาแยกออกอีกว่า พระจำพรรษาไม่ครบ ๕ องค์ก็ตาม นิมนต์พระวัดอื่นเข้ามาเป็นสังฆปุระกะได้ ก็เป็นกฐินได้

ต่อจากนั้นมาผ้าสำเร็จรูป คือผ้านั้นต้องให้เย็บให้ซ่อมตามพุทธบัญญัติ ให้เย็บให้ซ่อมเสร็จในวันนั้น ตัดเย็บซ่อมเสร็จในวันนั้นถึงจะเป็นกฐินอันสมบูรณ์ได้ นี่มหาเถรสมาคมก็ย่นลงมาอีกแล้วว่าผ้าสำเร็จรูปแล้วก็ เป็นกฐินได้ เนอะอย่างนั้นแล้วอ่อนลง ๆ ต่อไปนี้เห็นต้นฝ้ายต้นหญ้าในสวนเขาก็จะว่าเป็นกฐินได้ต่อไปนี่ โยม ๆ ฝ้ายที่กำลังจะออกดอกเป็นกฐินได้แล้วจะไปละนะต่อไปนี่ โห พูดแล้วเราทุเรศนะ อำนาจของกิเลสที่รุนแรงขึ้นโดยลำดับลำดา ธรรมะนับวันอ่อนลง ๆ พวกนั้นนอนใจอยู่ไม่ได้นะ นี่ออกมาจากการดูตำรับตำราและการพิจารณาตาม

เต็มกำลังความสามารถแล้ว กำลังของกิเลสนี้แรงขึ้นทุกวัน รุนแรงทุกวัน ธรรมะอ่อนลง

แม้แต่ผู้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติหลักศีลธรรมวินัยคือพระนี่ ก็ไม่เห็นมีหน้าที่การงานอะไร พอที่จะให้ลดหย่อนกันอย่างนั้นก็ยิ่งหย่อนลง หน้าที่การงานอะไรของพระทุกวันนี้ยิ่ง.....จักร มีสักกี่ล้าน ๆ คั่นในเมืองไทยเรา เย็บวันหนึ่งให้ได้สักกี่ตัวก็ได้ เย็บสบงผืนหนึ่งชั่วโมงเดียว เท่านั้นแหละ นี่เคยเย็บมาแล้วนี่ไม่ใช่คุย เคยเย็บมาแล้วสบงผืนหนึ่งเย็บชั่วโมงเดียวเสร็จ นี่ใช้ จักรเย็บด้วย แต่ก่อนเย็บด้วยมือจะได้เย็บด้วยจักร ถึงขนาดนั้นยังให้เสร็จในวันนั้นถึงจะเป็นกฐินอันสมบูรณ์ได้

อยู่นี้มีอะไรจำเป็นของพระละพอจะไปลดหย่อนขนาดนั้น พิจารณาดูซิ ถ้าไม่ใช่ความอ่อนแอของพระ ท้อแท้เหลวไหลโลเลของพระแล้วจะเป็นอะไร ดำหนดนั้นแหละทั้งเราทั้ง เรา พระไม่พอ ๕ องค์ก็จะเป็นกฐินหาอะไร พุทธบัญญัติมีอยู่ศาสดามีอยู่ เอาใครไปแทน ศาสดา เอาอรรถกถาจารย์นั้นหรือไปแทนศาสดา จะเป็นศาสดาได้หรือ ศาสดาเป็นศาสดา อรรถกถาเกจิอาจารย์ก็เป็นเกจิอาจารย์ไป จะเป็นศาสดาแทนพระพุทธเจ้าได้ยังไง นี่ถ้าพูดตาม หลักธรรมวินัยก็ต้องเป็นอย่างนั้น พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ยังไง เราถือ สรรณ คัจฉามิ คือ พระพุทธเจ้า สรรณ คัจฉามิว่ายังไง เราก็ต้องเอาตามนั้น ไม่เห็นมีเหตุผลกลไกอะไรที่จะไปลด หย่อนผ่อนผันกันอย่างนั้น ไม่ครบองค์ก็อย่ารับชีย ไม่รับกฐินมันจะตายก็ให้ตายดูซินะ ก็เท่านั้น คนเราตั้งหน้าเข้าไปรักษารธรรมวินัยแล้วนี่ ลดหย่อนให้กิเลสหัวเราะทำไม

ผ้าก็สำเร็จรูปมาแล้วด้วย มีแต่มาตัดมาเย็บมาเย็บม ตัดเย็บเย็บวันเดียวจะเอาสักกี่ ผืน....สบง คือผ้า ๓ ผืนนี้ตัวใดตัวหนึ่งก็ได้ เป็นสังฆาฏิ จีวร สบง ๓ ผืนนี้ตัวใดตัวหนึ่ง ถ้าเรา จะตัดเย็บเป็นกฐินตัวใดก็เป็นได้ใน ๓ ผืนนี้ ตามหลักพระวินัยมีอย่างนั้น ส่วนมากเพื่อง่าย ๆ ก็เอาสบง ตัดสบง มีหน้าซ้ำเลยไม่ต้องตัด เขาตัดมาให้คนขายเป็นเจ้าของคัมภีร์ มาสำเร็จรูปเอา เลย ก็อย่างนั้นแล้ว หาเหตุผลที่จะหย่อนยานลงเพื่ออย่างนี้มันไม่มีนี่นะ เราก็เป็นพระเหมือนกันจึงทำให้อ่อนใจนะ มีความจำเป็นอะไร มันก็ต้องเพราะเหตุใดเข้าไปซิ เพราะเหตุนั้นชี้แจง กันออกมาตามเหตุตามผล นี่ไม่มี เพราะเหตุใดไม่มี ทำไมจึงเพราะเหตุนั้นขึ้นมา อยู่ ๆ ก็ไป หย่อนยานเอาเลยไม่มีสาเหตุ นี่ละอ่อนลงอย่างนี้แหละ ทุกอย่างอ่อนลง ๆ

หลักธรรมวินัยของศาสดาที่เป็นองค์แทนพระองค์ก็หมดไป ๆ อย่างนี้ พูดแล้วทุเรศนะ เพราะความรุ่มร้อน เพราะการหย่อนยานในธรรมในวินัยทั้งของพระของฆราวาสนะ มันรุ่มร้อน มากขึ้นทุกวัน ๆ ก็เห็นกันอยู่ผลของมัน พอธรรมะอ่อนลงกิเลสมีความรุนแรงขึ้น ผลของมันก็คือความทุกข์มันก็ไปทุกหย่อมหญ้าเวลานี้เห็นไหม นี่ละโทษแห่งความหย่อนยานในศาสนา เป็นอย่างนี้ ถ้าต่างคนต่างมีการปฏิบัติศาสนาหรือเคร่งครัดศาสนาแล้วความสงบร่มเย็นจะมี มากขึ้น ๆ นี่ผลของศาสนาก็เห็นอยู่ที่นี่ แต่ไม่ทำตามจะทำยังไง มันดื้อด้านขนาดนั้นแหละ กิเลส

มันอยู่ในคน คนจึงกลายเป็นคนต่อต้านไปหมด ไม่ว่าจะพระว่าเถรต่อต้านไปตาม ๆ กันหมด หมายผู้พระพุทธเจ้าชิตี บวชมาแทนที่จะส่งเสริมพุทธศาสนา กลับเข้าไปเป็นพวกที่ทำลายศาสนา กันไปหมด ไม่ว่าจะท่านว่าเรามั่นพอ ๆ กันจะว่าไง เป็นอย่างนั้นจริง ๆ

นี่ถ้าไม่มีศาสนาติดตัวแล้วหมดนะ เตียวไปหาแย่งหางหมาเรามีอยู่ ๑๐ ตัวไม่ได้นะ หางมันจำเพาะนะ มีตัวละหาง ๆ เท่านั้น ใครมาแย่งหางหมาเราไม่ได้นะ เราจะพาดช่วยหมา ด้วยนะ อ้าวทำตัวไม่มีศาสนาก็เป็นเหมือนหมา แต่ที่นี้เป็นหมาไม่มีหางละซิ เหตุที่หมาเราจะเดือดร้อนมาแย่งหางหมาเรา เราก็จะช่วยหมาเราซิ ไม่ช่วย-ช่วยคนหย่อนยาน เราจะช่วยหมา เราให้ไล่กัดให้หลงทิศหลงทางไปละซิ มันน่าสลดสังเวชเอาจริง ๆ นี้นะ สิ่งใดที่จะเป็นความเสียหายไม่ต้องคิดถึงเหตุถึงผล เรื่องของกิเลสไม่มีละเรื่องเหตุเรื่องผล ถ้าธรรมมีเหตุมีผล เรื่องกิเลสแล้วไม่มี นี่ซิมันจึงทำให้คนหน้าด้าน คนไม่มีเหตุผลก็หน้าด้านเท่านั้นเอง

มันน่าอ่อนใจจริง ๆ นะเรื่องกิเลสหนาขึ้น ๆ แข็งขึ้น ๆ เรื่องธรรมะอ่อนลง ๆ จนจะไม่มีอะไรเหลือ ที่ที่บ้านเรือนเราก็มีแต่ไฟแต่ไฟเผาไหม้ไปหมด คิดดูซิคนแต่ก่อนทำลายกันง่าย ๆ เหรอ ไม่ได้ทำนะแต่ก่อน มีความอดทนมีความให้อภัย ความเฉลี่ยเผื่อแผ่ ต่างคนต่างเป็นคนนิสัยกว้างขวาง ให้อภัยกัน เตียวนี้มีที่ไหนดเวลานี้ เออะอะฆ่ากันแล้ว ๆ คือไม่มีอรรถมีธรรม ไม่มีน้ำใจต่อกันเลย จะให้สมใจ สมใจกิเลสมันก็สมใจไฟนั่นแล้ว สร้างความทุกข์ให้ทั้งเขา ทั้งเราจะมีเหลืออะไร เออะอะฆ่ากันแล้ว ๆ โห น่าทุเรศจริง ๆ นะ นี่ละความไม่มีธรรมก่อเหตุ ฉิบหายวายปวงได้อย่างง่ายดายอย่างนี้เอง

คับแคบตีบตันกันนับวันเข้าเตียวนี้ พ่อแม่กับลูกก็ต้องได้ซื้อกัน อะไร ๆ ก็ซื้อกัน เวลา มันดูดนมแม่ไม่เห็นซื้อนมแม่ หือ ใครดูดนมแม่ได้ซื้อนมแม่ไหม ครั้นเวลาโตขึ้นมาแล้วขาย ของให้แม่มีอย่างเหรอ เตียวนี้มันเป็นแล้วนะ แม่กับลูกก็ซื้อขายกันแล้วเตียวนี้ แคบไหมมนุษย์ เรา มันใจดำขนาดไหน มองดูตัวผู้ชายซิผู้มันเลว เลวมากนะเวลานี้ พ่อแม่กับลูกซื้อกันได้ลงคอ นี่แสดงว่าเลวมาก กิเลสเห็นแก่ได้อย่างเดียว การซื้อการขายก็เป็นธรรมดาของโลกที่อยู่กัน ประสานกัน คนหนึ่งได้หนึ่ง ๆ แลกเปลี่ยนกันเป็นธรรมดา แต่พ่อแม่กับลูกนี่นะเอาอะไรมา แลกเปลี่ยน นมแม่เป็นนมแม่ไม่เห็นเอาอะไรมาเปลี่ยน ทุกวันนี้เขาเอานมวัวนะซี ต่อไปเขาจะ เอานมหมามาให้กินมันก็ยิ่งจะเลวลงไป ๆ เรากลับเหลือเกินนะเขาจะเอานมหมามาให้กินแล้ว มันจะเป็นหมากันไปหมดบ้านหมดเมืองนั่นแหละ

กินนมแม่แล้วยังขายของให้แม่ได้ลงคอกันนี่ โอ๊ย สลดสังเวชนะ พ่อแม่กับลูกซื้อขายกันนี้ มันสลดสังเวชจริง ๆ เรียกว่าใจดำมากจนไม่มองเห็นพ่อเห็นแม่ ลูกเต้าเหล่าอกของคนโบราณ โบราณเรามีแต่กินนมแม่ทั้งนั้นแหละ ไม่ได้กินนมวัวนมหมาเหมือนทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นคนจึงไม่ค่อยเป็นวัวเป็นหมา เตียวนี้คนเป็นหมาได้ง่ายนะเพราะกินนมสัตว์ มันก็ออกมาจากร่างกาย

ของสัตว์ คิดดูซิแม่มีโรคอะไรนี่ลูกไปกินนมนี้ก็ติดไปด้วยเสียไปด้วย นั่นเกี่ยวโยงกันอยู่อย่างนั้น อันนี้แม่เป็นหมาเป็นวัวเป็นควายนี่ คนไปกินนมมันก็ไปเป็นวัวเป็นควายเข้าไปในนิสัยลักษณะในหัวใจจนได้นั้นแหละ แต่กินนมคนแท้ ๆ มันก็ยังแหวกแนวไปเป็นหมาได้ นี่ยิ่งกินนมหมาด้วยแล้วมันจะเป็นอะไรไม่รู้ มันจะกลายเป็นหนอนไปแล้วนะ พิจารณานะพูดให้ฟังนี้ มันหย่อนมันยานมันหลวมเหลวไหลขนาดนั้นเวลานี้

เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธแท้ ๆ เอาสมบัติจากพุทธศาสนา มาประดับตนให้เป็นความสงบของบ้านเมืองมันเอาไม่ได้นี่ทำยังไง แล้วศาสนาอยู่กับผู้ใดเวลานี้ คำสอนนี้เป็นคำสอนที่ละเอียดลออสุขุมคัมภีรภาพมากทีเดียว ผู้ใดมาปฏิบัติสวยามไปหมดไม่ว่าหญิงว่าชายนักบวชและฆราวาส ที่นี้มันไม่เอามาปฏิบัติมันชี เอามาประดับร้านเฉย ๆ ศาสนาประดับร้าน เวลานี้ศาสนากลายเป็นเครื่องลายครามเป็นของประดับร้านประดับกุฎิไปแล้วนะ เครื่องลายครามแขวนเต็ม นี่ศาสนาเป็นอย่างนั้นเดี๋ยวนี้ ไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามศาสนา เห็นศาสนาเป็นทาสเป็นทาสีทาสาไปแล้ว เห็นกิเลสเป็นเจ้าใหญ่ นายโตไปแล้วเวลานี้ ใครเดินเข้าไปมียศใหญ่ ๆ บ้าง เดินเข้าไปในวัดในวา โห ฟังเสียงอวด ๆ ๆ กิเลสมันแผลงฤทธิ์นะ มองดูแล้วสลดสังเวชนะ

พระก็มีหมู่ตามีใจเหมือนกันทำไมดูโดยมไม่ได้ โยมยังดูพระได้ ไปวัดใด ๆ ไปตรวจตราพาที เหมือนเรานี้มีอำนาจวาสนาบรรดาศักดิ์เอาเสียใหญ่โตเหนือธรรมะของพระพุทธเจ้าเหนือพระเหนือเณร ไปดูเหมือนกันว่าไปตรวจวิชาพวกพระพวกเณรเป็นยังไงกัน แต่เวลาพระดูดับเจ้าของไม่เห็นรู้ พระท่านก็คนนี่ ดูดับได้นี้ ดับคนก็มีเหมือนกันกับดับพระนี่

ให้พากันสำนึกตัวนะ หลวงตาตายแล้วไม่มีใครเทศน์อย่างนี้ละ ไม่มีที่จะเทศน์ให้ฟังชอกแซกชิกแซกตามกิริยาของกิเลสที่มันออกแสดง นี่ละกิริยาของกิเลสมันออกแสดง เราเทศน์ไปตามเรื่องของมัน ตามรอยมันเพื่อจะแก้กัน นี่เทศน์ชอกแซกชิกแซกไปเพราะกิเลสมันเป็นแบบนั้น เราก็อเทศน์ชอกแซกชิกแซกตามแก้ตามไขกิเลสไป ใครจะว่าเทศน์หยาบนั้นยังเป็นหมาตัวใหญ่ หมา ๑๐ ตัวเรารู้ไม่ได้ประเภทนี้ เพราะเทศน์สอนเพื่อให้รู้เรื่องราวความหยาบของกิเลส มันมีความละเอียดที่ไหน มันมีแต่ความหยาบโลนทั้งนั้น ธรรมะตามเข้าไปแก้กันทำไมธรรมะจึงหยาบโลน กิเลสเป็นของละเอียดลอบเป็นของสวของงามนักหรือ พิจารณาซิถ้าอย่างนั้นก็แสดงว่าไม่ยอมรับความจริงแล้วหมด ศาสนาหมดในหัวใจคนไม่ยอมรับความจริงการแก้ไม่ตรงกับความจริงจะไปแก้ที่ไหน มันจะหายได้ยังไง

อ่อนลง ๆ ทางวัดทางวาก็ไปแบบคนละแบบ ๆ ทุเรศนะ ศาสนาเสื่อม-เสื่อมอย่างนี้เอง ๆ แต่ก่อนเราก็ไม่ได้คิด ทุกว่ามันอดไม่ได้นะ มันคิด คิดก็บอกว่าคิดซิจะว่าไง ศาสนาเสื่อม-เสื่อมอย่างนี้เอง ว่า ๕,๐๐๐ ปีศาสนาหมด เรานี้กว่าคำสอนของพระพุทธเจ้าหมดไปไม่มีอะไร

เหลือเลย พวกเรานี่เอื้อมมือเอื้อมเปล่า ๆ คว่าน้ำเหลว ๆ เพราะศาสนาที่จะให้ปฏิบัติไม่มี ทั้ง ๆ ที่ชาวพุทธเราพอใจอยู่อย่างนี้ แต่ก่อนเราคิดไปอย่างนั้น ครั้นแล้วไม่เป็นอย่างนั้น

คำว่าศาสนาหมดนั้นหมดจากหัวใจคน คัมภีร์ไบเบิลอันไฉนก็อยู่อย่างนั้นแหละ ไม่เสื่อมไม่เสียไปไหน ไม่สูญไม่หายไปไหน ลือกกฤษณะไว้อย่างนั้น ปล่อยให้กิเลสพันพ่าน ๆ ในหัวใจของสัตว์โลก ไม่ยอมรับบุญรับบาปว่ามีว่าเป็น ว่าเป็นความจริงอะไร อยากทำอะไรก็ทำตามอำนาจของกิเลสพาทำ ๆ ไม่มีหิริโอตตปะปะความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมต่ออนรกอเวจี มีแต่ความอยากเต็มล้นหัวใจ อันนี้เองถึงมารู้ว่าศาสนาหมดอย่างนี้เอง กิเลสเข้าแทนที่หัวใจ ธรรมไม่มีถูกกิเลสเข้าไปแทนที่หมด คัมภีร์ไบเบิลเต็มอยู่นั้น แต่คัมภีร์ในหัวใจคนไม่มีนั้นซิ ศาสนาหมด-หมดด้วยความไม่ยอมรับนับถือไม่ยอมเชื่อ หมดตรงนี้

เวลานี้หมดเข้า ๆ เห็นไหมละวัดวาอาวาสไปบ้านไหนก็มีทุกบ้านทุกเมือง แล้วเป็นยังงัย คนถึงเลวนักหนา ถ้าจะเอาศาสนาเอาวัดเอาวาเป็นสรณะเป็นที่ยึดของจิตของใจ ของกายวาจา หน้าที่การงานความประพฤติแล้วทำไมจึงเป็นอย่างนั้น ก็แสดงว่าคนไม่ยึดไม่สนใจนะซิ สร้าง หลวงตาไว้องค์หนึ่งประจำวัด ตายแล้วก็นิมนต์ไปกุสลา ธมฺมา เท่านั้นไม่เห็นมีอะไร มั่นนำ ทุเรศจริง ๆ นะ นี่ละศาสนาหมดให้พากันพิจารณาเอา หมดที่หัวใจคน

ให้ยื่นเข้ามาหาตัวของเรา อย่าไปว่าหมดจากหัวใจคนนั้นคนนั้นนะ ดูหัวใจเรานั้นซิ ธรรมะท่านสอนลงนี้ โอปนยิโก น้อมเข้ามานี้มาสอนตัวเอง วันหนึ่ง ๆ จิตใจของเราหนักแน่น ในทางธรรมกับทางโลกต่างกันอย่างไรบ้าง หนักไปทางไหนมาก จิตในวาระหนึ่ง ๆ คิดไปทางโลกกับทางธรรมมากน้อยต่างกันอย่างไรบ้าง ต้องคิดอย่างนั้นซิ เดินจงกรมอยู่มันคิดไปหาโลก ก็ครั้งก็หน มันคิดหาธรรมก็ครั้งทั้ง ๆ ที่เดินจงกรมอยู่นั้น เดินจงกรมหย็อก ๆ ๆ จิตไป ๕ ทวีป กิเลสเอาไปถูกลมพัด นั้นละศาสนาหมด หมดอยู่ในทางจงกรมก็หมด หมดอยู่ในที่ภาวนา ก็หมด หมดได้ทุกกาลสถานที่อิริยาบถ กิเลสเข้าตีได้หมด ใครจะว่ากิเลสไม่แหลมคมได้หรือ ไม่งั้นครองโลกไม่ได้นะ กิเลสครองไตรโลกธาตุนี้ เพราะมันฉลาด

นี่พวกเราโง่งงเท่าไร ๆ ก็คือกิเลสทำให้โง่ ตัวกิเลสนั้นฉลาดแหลมคมมากจึงทำคนให้โง่ ทำคนให้เซ่อ ๆ ซ่า ๆ เหมือนสัตว์สาราสิงได้ เปิดหัวใจออกไปให้เห็นซิ พระพุทธเจ้าท่านเห็นอย่างนั้นนะท่านเอามาสอนโลก ท่านเห็นหมดทุกแง่ทุกมุมของกิเลส หมดทั้งโคตรทั้งแซ่ ปุ่ย่าตายายของกิเลส และฆ่ามันหมด ทีนี้มันอยู่ในหัวใจใดทำไมจะไม่เห็นไม่รู้ รู้หมดเห็นหมด นั้นละท่านสอนโลกท่านสอนอย่างนั้น ไม่ได้สอนแบบตันเดานี้ละ ท่านสอนด้วยความจริง ท่านรู้จริงเห็นจริง

พวกเราไม่ได้จริง ถ้ากับธรรมแล้วฟังก็ฟังเล่น ๆ ไปยังงั้น ทำก็ทำเล่น ๆ ไม่จริง อะไร

ขึ้นชื่อว่าการทำบุญให้ทานทุกอย่าง ที่เรียกว่าความดี ๆ แล้ว กิเลสจะทำให้เป็นของเล่นไปหมด ไม่เป็นของจริงของจริงอะไรแหละ ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสแล้วพันกันเลย ๆ ไม่ว่าจะมาแ่งไหนมุม ไตสนใจทั้งนั้นถ้าเรื่องของกิเลส เวลานี้กิเลสกำลังมีราคาคนจึงสนใจกันมาก ถ้ากิเลสไม่มีราคา สนใจหาอะไรฟังแต่ว่ากิเลส ก็เท่านั้นเอง ธรรมเป็นของเลิศก็เลิศมาแต่กาลไหนกาลไร ทำไมจึง มาเลวในเวลาี้ธรรมถ้าไม่ใช่กิเลสพาให้เลว

เอาเท่านั้นละ